

Upseerin tai vääpelin tullessa tupaan huutaa mies, joka hänet ensiksi näkee: „huomio!“ Miehet menevät kaappiansa luo ja seisovat siinä, kunnes esimies heidät siitä vapauttaa. Tuvanvanhin ilmoittaa, kuinka monta miestä tuvassa on, ja se mies, jolla on tupapalvelusvuoro, ilmoittaa itsensä: „tupapalvelukseen komennettu“.

Rivissä saa puhua vain silloin, kun esimies joutain kysyy; lepoasennossakin oltaessa on puhuminen kielletty.

Kun esimies kutsuu jonkun rivistä luokseen, vastaa tämä kuuluvasti: „herra kapteeni“ j. n. e. tai „täällä“, rientää kolmen askeleen päähän esimiehestä sekä odottaa asennossa, kivääri jalalla, kunnes esimies häntä puhuttelee; takarivin miehen on kuljettava osaston sivustan ympäri.

Jos poikkeustapauksessa on harjotuksen aikana pakko poistua rivistä, on mentävä edellämäinitulla tavalla esimiehen luo ja sanottava: „pyydän saada poistua“. Takaisin tultua ilmoitetaan: „ilmoitan itseni takaisin“.

3. Kunnianteko.

Yksityinen mies.

Yksinään oleva sotamies tekee kunniaa:

A) käymällä rintamaan:

- a) maan korkeimmalle sotaherralle,
- b) lipuille,
- c) sotilaalliselle hautausmaalle;

B) viemällä käden päähineeseen:

a) kaikille maan upseereille, lääkintäupseereille, eläinlääkäriupseereille, sotilashallinnon korkeimmille virkamiehille sekä virkapuvussa olevalle sotapapille;

b) kaikille aliupseereille ja heidän luokkaansa kuuluville sotilashenkilöille. Kadeteille, joilla on aliupseerin arvo, ei tehdä kunniaa.

Yksityisen miehen kunnianosotukset ovat: rintaman teko, oikean käden vienti päähineen reunaan, ohikäynti ryhdikkäänä ja perusasento.

Kaikkia kunnianosotuksia tehtäessä on katsottava esimiestä silmiin ja tarpeen vaatiessa annettava tilaa hänelle. Kunnianteko alkaa 6 askeleen päässä ja loppuu 3 askeleen päässä esimiehestä.

Rintamanteko. Kohdatessaan esimiehen mies ottaa perusasennon siten, että hän viimeisen askeleen kuluessa ennen pysähtymistä tekee puolikäännöksen esimieheen päin vetäen jalkansa yhteen. Pää on käännettävä esimieheen päin ja katse seuraa häntä pään kääntyessä sen mukaan. Jos kuljetaan esimiehen tien poikkisuuntaan, jäädään sopivan matkan päähän seisomaan, rintama esimieheen päin. Jos esimies viittaamalla luopuu tästä kunnianosotuksesta, tahi jos hän vaatii ennenaikojaan lopettamaan sen, on miehen jatkettava matkaansa ja vietävä käsi lakinreunaan.

Tehdessään *kunniaa viemällä käden lakin reunaan* käy mies reippain askelin ja tultuaan 6 askeleen päähän esimiehestä vie oikean käden lyhintä tietä ja nopeasti, sormet suljettuina, ylöspäin. Etuja keskisormi koskettavat päähineen alareunaan siten, että ne ovat suunnilleen oikean silmän ulkokul-

man yläpuolella ja että mies saattaa katsoa käden ohi sen editse. Oikea kyynärpää korotetaan hartian korkeuteen. Vasen käsivarsi pidetään liikkumattomana. Tervehdys päättyy siten, että pää käännetään eteenpäin ja samalla oikea käsi nykäistään alas.

Ohikäytäessä ryhdikkäänä käsivarsia ei liikuteta.

Kun tehdään *asento*, on vastaavalla käännöksellä otettava rintama esimieheen päin.

Kunnianosotukset, jotka *yksityinen, kiväärillä varustetu mies* tekee, ovat: asento kivääri jalalla tai olalla tai olalle ripustettuna sekä ohikäynti kivääri olalla, jalalla tai olalle ripustettuna.

Asennossa otetaan rintama esimieheen päin. Ohikäytäessä kivääri olalla liikkuu oikea käsivarsi. Ohikäytäessä kivääri jalalla pidetään kivääri pystysuorassa, piipunsuu olassa kiinni; vasen käsivarsi ei liiku. Ohikuljettaessa kivääri ripustettuna pidetään molemmat kädet liikkumattomina.

Suurehkoa esinettä kantaessa tehdään kunniaa käymällä ohi suorana.

Istuessa ja seistessä tehdään kunniaa asettamalla perusasentoon, rintama esimieheen päin.

Sotamiehen ei ole tehtävä esimiehelle kunniaa vain kohdatessaan hänet, vaan suunnasta huolimatta sekä silloinkin, kun esimies sattumalta on selkä häneen päin tai ei häntä huomaa.

Upseerin mukana kulkeva sotamies tekee kunniaa ainoastaan upseereille.

Jos sotilas ratsastaa esimiehen ohi, ojentautuu hän suoraksi sekä hiljentää vauhdin tarpeen vaatiessa käyntiin; oikea käsi riippuu suorana alaspäin.

Vaunussa ajaessaan tekee sotilas esimiehelle kunniaa ojentautumalla suoraksi ja katsomalla häneen.

Pyöräilijät astuvat rintamantekoa varten maahan; muuten he tekevät kunniaa ojentumalla suoraksi ohiajaessaan.

Jos mies polttaa, on hänen ajoissa ennen kunniantekoa se lopetettava. Ikkunasta uloskatsoessaan tekee sotilas kunniaa perusasentoon käymällä. Ravintolassa nousee sotilas ylös, kun esimies tulee tai lähtee huoneesta. Seisoessaan kääntyy hän esimieheen päin ja käy perusasentoon.

Suljetut osastot.

Suljetut osastot tekevät kunniaa johtajiensa komennon mukaan maan upseereille ja lipuille.

P a i k a l l a: *Asento! Katse oikeaan (vasempaan) — päin!* Miehet katsovat esimiestä silmiin. Jos esimies kävelee tai ratsastaa, seuraavat miehet häntä katseellaan kääntämällä päätään, kunnes esimies on kolmannen miehen kohdalla, ja sitten itsestään kääntävät päänsä nykäsemällä eteenpäin.

L i i k k e e s s ä: *Huomio! Katse oikeaan (vasempaan) — päin! Lepo!* Marssittaessa ilman kiväärejä tahi kiväärit ripustettuina ei käsivarsia liikuteta. Komennolla "lepo" kääntävät miehet päänsä eteenpäin ja alkavat käydä tahdissa. Joukkuetta pienempien osastojen johtajat marssivat kunnianosotusten kestäessä oikean sivustamiehen vieressä, joukkueitten tai sitä suurempien osastojen johtajat näitten edessä.

Jos johtaja on ilman kivääriä, tekee hän kunniaa viemällä käden päähineeseen; jos hänellä taas

on kivääri, tekee hän kunniaa samoin kuin miehistökin. Henkilöitä, joille vain yksinään kulkevien sotilashenkilöiden on tehtävä kunniaa, tervehtii ai-noastaan johtaja omasta puolestaan.

Sijoituspaikean ulkopuolella eivät osastot tee kunniaa. Ellei esimies ratsasta tai aja hyvin nopeasti ohi, ilmoittaa johtaja kuitenkin osaston hänelle, esim.: „8 miestä 9. komppaniasta (vieraiden joukko-osastojen upseereille on ilmoitettava myös rykmentti) matkalla ampumakentälle.“

Upseerin johtama osasto tekee kunniaa vain ylemmän luokan upseereille.

4. Anomukset ja valittaminen.

Anomus.

Anomukset ovat esitettävät välittömästi kompanianjohtajalle, kun niistä ensin on ilmoitettu korp-raalikunnanjohtajalle ja vääpelille. Komppanianjohtajan puoleen voi tätä varten kääntyä joko palveluksen aikana tilaisuuden tarjoutuessa tai kiireellisissä tapauksissa menemällä hänen asuntoonsa. Tällöin on pukeuduttava lähettipukuun. Anomuksen on oltava lyhyt ja selvä.

Valittaminen.

1. *Syyt.* Jos sotilas luulee, että häntä on alen-tavasti kohdeltu, hänen rahanarvoisia saataviansa vääryydellä pidätetty, taikka katsoo jollain muulla tavoin esimiestensä tai toveriensa puolelta kärsi-neensä vääryyttä, on hänellä oikeus valittaa sääde-tyssä järjestyksessä.